

MARINA VINAJ

PRILOG BIBLIOGRAFIJI OSIJEKA I SLAVONIJE
OSIJEK I SLAVONIJA U "NASTAVNOM VJESNIKU"
1893. — 1943.

U Službenom glasniku Hrvatsko-slavonsko-dalmatinske zemaljske vlade 22. lipnja 1892. godine tiskana je objava o izlaženju "Nastavnog vjesnika" u nakladi Zemaljske vlade. Navodi se da će se u časopisu naći "naučni članci iz svih struka koje se uče u srednjim školama, zatim didaktički i pedagoški članci ukoliko se tiču srednjoškolske nastave, referati i ocjene, književne bilješke i pregledi članaka iz različitih književnosti".

"Nastavni vjesnik — pedagoški časopis o pitanjima nastave u srednjim školama, izlazio je kao mjesečnik u Zagrebu od 1893. do 1943. godine. Izdavala ga je Kraljevska hrvatsko-slavonsko-dalmatinska zemaljska vlada, Odjel za bogoštovlje i nastavu, prema zamisli dr. Izidora Kršnjavija od 1905. godine.

Borba za osnivanje Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora trajala je od 1895. do 1904. godine. Potaknuta je bila izuzetno slabim materijalnim stanjem profesora u Hrvatskoj i Slavoniji, (najslabije plaćeni u čitavoj Austro-Ugarskoj monarhiji) te potrebom za međusobnim kulturnim i prosvjetnim radom.

Profesori Hrvatske i Slavonije sastajali su se više puta prosvjedujući protiv neriješenih materijalnih problema, te zahtijevajući od vlade da odobri osnutak Društva.

Kraljevska zemaljska vlada ne daje pozitivan odgovor, držeći da je Društvo hrvatskih profesora suviše pored postojećeg mjesečnika, ("Nastavni vjesnik" u kojem se, kako držahu, mogu riješiti svi profesorski problemi je, podsjetimo, osnovala Zemaljska vlada, Odjel za bogoštovlje i nastavu, 1892. godine, te je i davala smjernice za njegovo uređenje).

Privremeni odbor, od Vlade neodobrenog Društva, upravlja svoje zahtjeve na Sabor Hrvatske i Slavonije.

Na skupštini Društva 12. travnja 1900. godine, uz 14 srednjoškolskih zavoda, prihvaćen je novi Nacrt pravila Društva te izabran Odbor koji ima obavljati sve poslove dok Vlada ne potvrdi pravila. U odbor su izabrani dr. Franjo Bučar, dr. Josip Florschütz, dr. Julije Golik, Ivan Jammicky, Stjepan Kučak, dr. Oton Kučera i Milan Žepić. Vlada i dalje ne odobrava osnutak Društva, strahujući od mogućih političkih zahtjeva ujedinjenih profesora.

Konačno izabranu deputaciju Društva prima Njegova Preuzvišenost, gospodin Ban 17. veljače 1904. godine.

Odbacujući bilo kakve političke namjere, želeći tek kulturno i prosvjetno djelovati, međusobno se pomagati i dogovarati, duboko uvjereni da naobrazbom i sposobnostima ne zaostaju za svojim ugarskim i austrijskim kolegama, mole Bana da dozvoli rad Društva.

Napori hrvatskih srednjoškolskih profesora da dobiju vlastito društvo urodili su uspjehom 1. travnja 1904. godine, a na Prvoj glavnoj skupštini odlučili su da "Nastavni vjesnik" postane organ Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora. Borba za autonomiju "Nastavnog vjesnika" okončana je 1906. god. kada vlada pristaje da Društvo potpuno preuzme uredništvo. Nakon 27 godina Društvo hrvatskih srednjoškolskih profesora privremeno prestaje djelovati.

Izdavanje "Nastavnog vjesnika" preuzima tada Matica hrvatska, a nastavlja s izdavačkim radom i nakon obnove Društva 1937. godine.

Posljednje desetljeće časopis izlazi neredovito. Do tada redoviti mjesečnik, izlazi svega u par svezaka godišnje, a 47. godište, 1938.-1939. nije izašlo.

Prvi glavni urednik bio je Tomo Maretić, zatim slijede: A. Musić, G. Manojlović, K. Pavletić, S. Bosanac, S. Srkulj, M. Kiseljak, M. Cindrić, J. Modestin, S. Matičević, J. Pasarić, M. Gavazzi, V. Petz, V. Vrkljan, F. Jelašić, A. Cindrić, E. Štampar.

* * *

Iako pedagoški časopis, "Nastavni vjesnik" pruža obilje podataka iz različitih područja, brojni su članci koji se odnose na Osijek i Slavoniju, te smo stoga smatrali da ih treba bibliografski objediniti i priložiti osječkoj tj. bibliografiji Slavonije.

Inače, najznačajnija i najopsežnija bibliografija Osijeka jest "Osječka bibliografija" profesorice Marije Malbaše, izašla u dva sveska u izdanju JAZU, Centar za znanstveni rad Osijek, 1981. godine. Inicirao ju je još dr. Josip Bösendorfer s "Divaldianom" u Osječkom zborniku 1942. godine, a ostala razdoblja je kasnije prof. Malbaša objavljivala redovito u Osječkom zborniku VI, VII, VIII, XI, XIII, XIV-XV (1958.-1977.). Kasnije, objedinivši i nadopunjujući u dva sveska (I. svezak 1742.-1944.; II. svezak 1945.-1978.) "Osječka bibliografija" bilježi cjelokupnu tiskarsko-izdavačku djelatnost u Osijeku. Obuhvaćene su knjige i brošure tiskane u Osijeku, /**Malbaša, Marija. Osječka bibliografija, Sv. I, JAZU, Centar za znanstveni rad u Osijeku, 1981./" a samo izuzetno uneseni su i tiskopisi na jednom listu, specijalno u starijem razdoblju, ili manje publikacije koje se ubrajaju u sitni tisak i obično ne ulaze u bibliografiju... Evidentirane su također publikacije koje su izašle u osječkoj nakladi, ali su tiskane izvan Osijeka". Uvršteni su ovdje školski izvještaji, godišnji izvještaji, godišnjaci, kalendari i sl. Periodički tisak (tj. novine i časopisi) nisu obuhvaćeni ovom bibliografijom.

Svakako bi valjalo nastaviti rad Malbaše na monografskim publikacijama, rad na bibliografiji Osječke periodike, te bibliografiji priloga pojedinih izdanja vezanih uz Osijek i Slavoniju.

NASTAVNI VJESNIK

(IZLAZI JEDAMPUT SVAKOGA MJESECA — OSIM SRPNJA I KOLOVOZA)

IZDAJE

DRUŠTVO HRVATSKIH SREDNJOŠKOLSKIH PROFESORA

S POTPOROM KR. HRV.-SLAV.-DALM. ZEM. VLADE.

ZAJEDNO GLASILO DRUŠTVA SREDNJOŠKOLSKIH PROFESORA
U DALMACIJI.

UREDNICI:

KRSTO PAVLETIĆ DR. STIEPAN SRKUL DR. MARIE KISELJAK

OIJENA NA GODINU K 12.

U ZAGREBU
TISAK KR. ZEMALJSKE TISKARE.
1916.

T. B. 59. / 1

Ime „Osijek“.

Historičko filološka studija.

Ia se istumači kakvo ime, kojemu se prvobitno značenje već djelomično izgubilo, bilo bi dovoljno, da se označi, kojemu jeziku pripada i što u tom jeziku znači, pa, ako se može, da se ovo općeno značenje dovede u sklad s imenom. Od ovoga se običajnog postupka može kadšto odstupiti, osobito onda, ako ina za to kakvih razloga, pogotovu kod imena, koja su u historiji važna, koja su u različito vrijeme različito glasila, i ako toga ima, valja ovdje dati, koji su glavni razlozi djetovali, da se ime mijenjalo ili iskrivilo. Tako se na pr. drži, da je ime *Zagreba* metatezom iskriviljeno od *Zabreg*, što se u kajkavskom narječju gdjegdje još danas čuje. Kod ovakovih imena ne treba ni njihove historije pustiti s vida. Tako ćemo i ovdje svratiti pozornost i na historičku stranu toga pitanja pa pogledati, kako se to ime u različito vrijeme pisalo, i ako je različito glasilo, mogu li se tome naći razlozi.

Kako se uopće teško osjeća nedostatak domaćih na hrvatskom jeziku pisanih vrela za povijest prije dolaska Turaka i osvojenja Slavonije, jer ih je u teškim bojama s Turcima nestalo, tako se i u našem pitanju taj nedostatak opaža. Mi nemamo tako reći sve do narodne pjesme pisanoga izvora za ime *Osijek* u onom jeziku, kojim je govorio onaj narod, što je u većini zastupao prave žitelje mjesla. Izvori, koje možemo i moramo upotrebljavati, pisani su isprva običajnim latinskim jezikom, pa ćemo ih morati staviti na prvo mjesto, jer su oni najstariji i najobičniji. Kod ovih latinskih izvora još valja to spomenuti, da su primili ime ne od naroda domaćega, već preko drugoga opet tuđega naroda, a to su Mađžari. Što su imena tice, to možemo ova mađžarska i latinska vrela držati za tuđa.

Druga je vrsta izvora doduše mlada, ali bolja, jer je domaća. U ove domaće izvore ne valja ubrajati samo one, koje su sastavili domaći ljudi Hrvati na hrvatskom jeziku, već i one, koje su napisali tuđinci, bilo Turci bilo Talijani ili Nijemci, ali takovi, koji su ovdje boravili i riječ zapisali onako, kako su je

Bibliografija priloga koji se odnose na Osijek i Slavoniju iz "Nastavnog vjesnika", bit će, nadamo se prilog takvim bibliografskim nastojanjima.

* * *

Pri izradi ovog Priloga bibliografiji Osijeka i Slavonije "Osijek i Slavonija" u "Nastavnom vjesniku" 1893.-1943. korišteni su fondovi Knjižnice Muzeja Slavonije, Centra za usmjereno obrazovanje "Braća Ribar" i Ekonomsko-upravno-birotehničkog centra u Osijeku, zatim Gradske knjižnice, te Knjižnice Hrvatskog školskog muzeja u Zagrebu.

Bibliografija je sastavljena kronološki. Uz godinu je naznačeno i godište izlaženja časopisa, a svako godište čini cjelinu s jedinstvenom paginacijom. Unutar godine tj. godišta priloge nižemo abecedom po prezimenu autora ili po naslovu kada autor nije naveden.

Bibliografska jedinica dakle navodi prezime i ime autora, naslov priloga, te stranice na kojima je objavljen. Jedinice s naslovima književnih obznana nešto su opširnije, naznačen je i izdavač, te godina izdanja (ako su navedeni).

Kriteriji uvrštavanja pojedinih priloga u našu bibliografiju je osobna prosudba tematske veze za Osijek i Slavoniju glede događaja vezanih uz naš kraj, pojedinih znamenitih osoba koje su ovdje rođene ili djelovale ili podataka vezanih, najčešće, uz stanje u pojedinim srednjim školama.

Valja pripomenuti da je časopis tijekom izlaženja objavio svoje bibliografije — u 10. knjizi (godištu) 1902. godine pod naslovom "Sadržaj Nastavnog vjesnika" autora Đure Körblera i u 21. knjizi 1912. godine pod naslovom "Sadržaj Nastavnog vjesnika: Knj. I.-XX.". Bili su to popisi svih do tada objavljenih radova.

Uz pedesetu godišnjicu izlaženja "Nastavnog vjesnika" Društvo hrvatskih srednjoškolskih profesora 1944. godine pod uredništvom Đure Arhanića i Josipa Berka izdalo je jubilarni spomen-spis pod naslovom "Iz povijesti hrvatskog školstva i prosvjete: Poviestni spomen-spis", prigodom 50-god. "Nastavnog vjesnika". U ovoj spomenici izašao je i "Popis rasprava i članaka "Nastavnog vjesnika" od god. I.-L. (1893.-1942.)". Marka Oreškovića, također i kao separat.

BIBLIOGRAFIJA RADOVA

O OSIJEKU I SLAVONIJI

"NASTAVNI VJESNIK", 1893.—1943.

1/1893.

Scherzer, Ivan. M. A. Reljković, "Postanak naravne pravice". — 121-128

2/1894.

Scherzer, Ivan. Bilješke o Reljkovićevu "Satiru". — 140-149

3/1895.

Scherzer, Ivan. A. Kanižlića "Sv. Rožalija" i "Kamen pravi smutnje". — 201-217

4/1896.

- 1) Sarkotić, Josip. Satir iliti divlji čovik. — Napisao Antun Reljković.—Za porabu školsku priredio R.Strohal. U Bjelovaru, 1895. — 74-80 (književna obznana)
- 2) Scherzer, Ivan. "Josip, sin Jakoba" od G. Čevapovića. — 151-158

5/1897.

- 1) Franić, Dragutin. Kraljevina Hrvatska i Slavonija na tisućgodišnjoj Zemaljskoj izložbi Kraljevine Ugarske u Budimpešti 1896. Izdao "Zemaljski izložbeni odbor", Zagreb 1896. — 366-368 (književna obznana)
- 2) Golik, Julije. Načela pedagogije po Naegellsbachu osobito za srednje škole prikazao Dr. Ivan B. Zoch, ravnatelj Kraljevske realne gimnazije u Petrinji, Osijek 1896. — 220-224 (književna obznana)

6/1898.

Scherzer, Ivan. Tumačenje "Satira" M. A. Reljkovića. — 1-10

7/1899.

Šrepel, Milivoj. Ime Slavonija. — 382-384

8/1900.

- 1) Modestin, Josip. Historički zemljovid Hrvatske, Zasnovao Vjekoslav Klaić crtao A. Jiroušek, Zagreb. — 61-65 (književna obznana)
- 2) Scherzer, Ivan. Život M. A. Reljkovića. — 1-7

9/1901.

Bošnjak, Oton. Trgovačko dopisivanje (korespondencija) za porabu u višim trgovačkim školama i u praksi. Napisao Dinko Šuletić, profesor u Višoj trgovačkoj školi spojeno s Kraljevskom realnom gimnazijom u Osijeku, Zagreb 1900. — 334-336 (književna obznana)

10/1902.

Boranić, Dragutin. Statistički podaci o srednjim školama u Hrvatskoj i Slavoniji za šk. god.1900-1901. — 400-402

11/1903.

- 1) Celestin, Vjekoslav. Ime "Osijek", Historičko filološka studija. — 9-23
- 2) Ebrić, Mihajlo. Prilozi statistici srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 480-496

12/1904.

- 1) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji za šk.god. 1902/3. — 227-234
- 2) Ogrizović, Mihajlo. Kako je Emerik Pavić preveo Kačićev Razgovor ugodni. — 157-473; 581-610

13/1905.

Horvat, Rudolf. Ferdinandovci i Zapoljci u Hrvatskoj. — 190-199; 313-321; 468-485; 630-646

14/1906.

- 1) Boranić, Dragutin. Tumač slici u Katančićevu II. "Pastirskom razgovoru". — 217-219

- 2) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji.— 350-358; 430-440; 525-533
- 3) Körbler, Đuro. Novi propis o ispitivanju kandidata srednjoškolskoga učiteljstva u Hrvatskoj i Slavoniji. — 36-44
- 4) Mihajlović, Dejan. Nekoliko primjedaba na propis o održavanju ispita zrelosti u osmorazrednim realnim gimnazijama u Zagrebu, Osijek i Zemun. — 550-554

15/1907.

- 1) Bogdanović, David. Jovan Grčić. Štivo uz istoriju srpske književnosti prikupio - I. Primeri staroslavenskog i srpsko-slavenskog jezika, dubrovačko-dalmatinske književnosti, književnosti rada u Bosni, među kajkavcima u Slavoniji u XVI., i XVII., i XVIII. vijeku i novije srpske i hrvatske književnosti do Branka i Daničića prema nastavnom planu udešeni za VII. gimnazijski razred. U Novom Sadu 1906. — 142-147
- 2) Bučar, Franjo. Sokolska izložba za tjelesni uzgoj i školsku higijenu. — 386-390; 460-463
- 3) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji šk. god. 1905/6. — 518-525; 616-627
- 4) Grubor, Đuro. Grgur Čevapović u "Danici ilirskoj" 1836. — 188., 194
- 5) Urlić, Šime. Kačićev "Razgovor ugodni" od god. 1756. — 27-37
- 6) V. razred Realne gimnazije u Vukovaru. — 158

16/1908.

- 1) Bogdanović, David. Prvo izdanje Reljkovićeve "Satira" ćirilicom. — 561-569
- 2) Drechsler, Branko. Na ocjeni "Slavonske književnosti u XVIII. vijeku.— 447-448 (književna obznana)
- 3) Gruber, Dane. "Građa za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas" : Pribrao i uredio Antun Cuvaj, zem. škol. nadzornik. Knj. I. Od najstarijih vremena do god. 1835. Zagreb 1907.— 438-440 (književna obznana)
- 4) Pavletić, Krsto. Pregled savremene hrvatske omladinske književnosti. Rudolf Franjin Magjer. Ponatisnjeno iz "Ped. Letopisa" "Slov Šd Matice" svezak VII: V. Ljubljana 1907. — 700-702 (književna obznana)
- 5) Prohaska, Dragutin. Branko Drechsler, Slavonska književnost u XVIII vijeku. Studija.— 296-300 (književna obznana)
- 6) Srkulj, Stjepan. Statistički podaci o stanju pučkog školstva u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji na koncu školske godine 1905/6. — 383-385
- 7) Popis članova "Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora u Zagrebu" prema odredbi ovogodišnje IV. glavne skupštine. — 393-399

17/1909.

- 1) Bogdanović, David. Dopisivanje I.A. Brlića i Stjepana Ivičevića. — 391-395
- 2) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 620-627; 677-691
- 3) Gruber, Dane. "Građa za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas". Pribrao i uredio Antun Cuvaj, zem. škol. nadzornik. Knj. II. Od 1835. do 1869. Zagreb 1909. — 776-779 (književna obznana)

27. Kolovoz

NASTAVNI VJESNIK

ČASOPIS ZA SREDNJE ŠKOLE.

NA SVIJET IZDALI:

GLAVNI UREDNIK

DR. T. MARETIĆ

SR. VYEDC. PROFESSOR

I. GLAVNI POMOĆNICI

O. KUČERA

SR. REAL. PROFESSOR U ZAGREBU

G. MANOJLOVIĆ

UPRAVITELJ OMKAZERA U BILDKU

KNJIGA I.

MAKLADA KR. HRVATSKO-SLAVONSKO-DALMATINSKE ZEM. VLADE.

U Zagrebu 1893.

ŠTAMPARIJA "NARODNIH NOVINA".

NASTAVNI VJESNIK

KNJIGA I
SVEZAK I-6
1941 - 1942

UREDILI:

KARLO KEMPNI I EMIL STAMPAR
UZ SURADNJU ŠIREG UREĐIVAČKOG ODBORA.

IZDAJE

DRUŠTVO HRVATSKIH SREDNJOŠKOLSKIH PROFESORA
ZAGREB

- 4) Popis članova "Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora". — 552-558.
- 5) Prohaska, Dragutin. David Bogdanović. M. A. Reljković Satir iliti Divlji čovik književna izdanja društva hrvatskih srednjoškolskih profesora. Urednik dr. D. Borović, knj. III. Zagreb 1909. — 518-522

18/1910.

- 1) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 596-615
- 2) Ivšić, Stjepan. Bogdanovićevo izdanje Reljkovićeve "Satira". — 42-51 (književna obznana)
- 3) Krmpotić, Ivan. Nauka o zdravlju za srednja učilišta kraljevina Hrvatske i Slavonije. Sastavio dr. Radovan pl. Marković. U Zagrebu. Trošak i naklada kr. hrv. slav. i dal. zemaljske vlade 1909. — 382-388. (književna obznana)
- 4) Srkulj, Stjepan. Šegrtske škole u Hrvatskoj i Slavoniji 1907/8. — 151
- 5) Strohal, Rudolf. Naučavanje hrvatskog jezika u višim razredima srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 537-540; M; 631-634

19/1911.

- 1) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 675-697
- 2) Gruber, Dane. "Požega, zemljopisne bilješke iz okoline i prilozima za povijest slobodnog i kraljevskog grada Požege i požeške županije. Sabrao i napisao Julije Kempf, Požega 1910. — 31-36 (književna obznana)
- 3) Gruber, Dane. Građa za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas. Pribrao i uredio Antun Cuvaj, kraljevski savjetnik, zemaljski školski nadzornik, pravi član hrvatskog pedagoškog književnog zbora itd. knj. III. od 20. travnja 1869. do 31. listopada 1888. Zagreb 1909. — 718-720 (književna obznana)
- 4) Kasumović, Ivan. Otkuda Reljkoviću za njegova kritika ime "Momus". — 715-718
- 5) Kuntarić, Marko. Roditeljski i profesorski sastanak u Požegi. — 819-821
- 6) Popis članova "Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora. — 739-748
- 7) Srkulj, Stjepan. Zemljovid Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, Bosne i Hercegovine i drugima priredio V. Klaić. Naklada knjižare L. Hartmana (Stjepan Kugli), Zagreb. — 806-807

20/1912.

- 1) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 767-790.

21/1913.

- 1) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 650-670.
- 2) Popis članova "Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora god. 1912./13. — 816-821
- 3) Stanje srednjoškolskih ravnatelja i učitelja kraljevina Hrvatske i Slavonije dne 31. ožujka 1913. — 628

22/1914.

- 1) Ebrić, Mihajlo. Nešto iz statistike naših trgovačkih škola. — 201-206

- 2) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji.— 739-761
- 3) Gruber, Dane. Građa za povijest školstva i kraljevina Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena od danas. Pribrao i uredio Antun Cuvaj, kraljevski savjetnik, zemaljski školski nadzornik, prvi član hrvatskog pedagoškog književnog zbora itd.knj. IV. i V. od 31. listopada 1888. do danas. Zagreb 1912. — 682-683 (književna obznana)
- 4) Popis članova "Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora god. 1913/14. — 816-822
- 5) Učiteljski zbor kraljevske trgovačke akademije u Osijeku, O učenju njemačkog jezika u srednjim trgovačkim školama. — 595-600
- 23/1915.
- 1) Ebrić, Mihajlo. Iz statistike srednjih škola u Hrvatskoj i Slavoniji. — 597-622
- 2) Iskaz mobiliziranih profesora i učitelja zemaljskih srednjih i njima sličnih škola u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji. — 476-480
- 3) Kovačević, Ivan. Neki prigodni pjesnici hrvatski iz Slavonije pod konac 18. vijeka i na početku 19. — 361-378; 440-453; 492-513
- 4) Status i shema plaća ravnatelja i učitelja srednjih i njima sličnih škola u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji. — 123
- 24/1916.
- 1) Steiner, S. Prirodoslovna istraživanja Hrvatske i Slavonije potaknuta matematičko-prirodoslovnim razredom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. S potporom kraljevine hrvatsko-slavonsko-dalmatinske zemaljske vlade. Izdaje JAZU u Zagrebu 1913. Tisak dioničarske tiskare. — 515-519 (književna obznana)
- 2) Šeona, Milan. Prilog k paelografiji Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. — 556-562
- 25/1917.
- 1) Modestin, Josip. R. Signjar. 1875-1915. Statistički atlas kraljevina Hrvatske i Slavonije. Priredio ravnatelj kraljevskog zemaljskog statističkog ureda. Zagreb 1915. Tisak i litografija kraljevske zemaljske tiskare. — 295-296 (književna obznana)
- 2) Pelz, Stjepan. Osobni susreti Reljkovića s Katančićem. — 564-568
- 3) Steiner, S. Prirodoslovna istraživanja Hrvatske i Slavonije potaknuta matematičko-prirodoslovnim razredom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. S potporom kraljevske hrvatsko-slavonsko-dalmatinske zemaljske vlade. Izdaju JAZU u Zagrebu 5 i 6. — 555-557(književna obznana)
- 26/1918.
- 1) Petz, Ivo. Stjepan Marjanović, ilirski pjesnik. — 590-600
- 27/1919.
- 1) Jelenčić, Julijan. Bobu bob, a popu pop. (Osvrt na raspravu dra Petza "Stjepan Marjanović, pjesnik ilirski").— 261-2M
- 28/1920.
- 1) Bogdanović, David, Jedna zaboravljena novela Josipa Kozarca. — 248-354
- 2) Steiner, S. Prirodoslovna istraživanja Hrvatske i Slavonije. Izdala JAZU u Zagrebu 1915. i 1916. Svezak 7 i 8. — 133-136 (književna obznana)

- 3) Tadić, Mate. Tjelesni uzgoj na realnoj gimnaziji u Vukovaru. — 184-186
- 29/1921.
- 1) Bučar, Franjo. Tjelesni uzgoj u Hrvatskoj i Slavoniji. — 175-179
 - 2) Čorović, Vladimir. Reljkovićeva Ovčarnica. — 22-33
 - 3) Jakić, Živko. Gj. Szabo, Srednjovječni gradovi u Hrvatskoj i Slavoniji. Izdala Matica Hrvatska, — 1920.-263-264 (književna obznana)
 - 4) Šurmin, Đuro. Reljkovićevo plemstvo. — 470-471
- 30/1922.
- 1) Bauer, Franjo. Predavanja, što ih je u okolici Požege u škol. god 1920/21. održala požeška ekstenza. — 275
 - 2) Bogdanović, David. Nešto o M.A. Reljkoviću. — 442-444
 - 3) Krševljaković, Hamdija. Strossmayerovo pismo Mehmedbegu Kapetanoviću. — 81-83
 - 4) Strohal, Rudolf. Pregled tiskara u kojima su se štampale hrvatske knjige od najstarijih vremena do osnutka Jugoslavenske Akademije. — 19-26
- 31/1923.
- 1) Rosarić, Josip. Kačić - Miošić Andrija - Nikolić Ferdo, Razgovor ugodni naroda Slovinskoga. — 341
- 32/1924
- 1) Gruber, Dane. Ban Mikić Mihaljević 1325.-1343. — 20-27; 114-120; 186-194; 258-269
- 34/1926.
- 1) Bösendorfer, Josip, Rerorme misli u XVII. vijeku u bivšoj Austro-Ugarskoj. — 273-283
- 35/1927.
- 1) Medved, Ivan. Kako je dugo Katančić bio u Osijeku, — 236-237
 - 2) Medved, Ivan. Nekoliko bilježaka o Katančićevu prijevodu Svetog Pisma. — 316
- 36/1928.
- 3) Medved, Ivan. Prvi dio Katančićeve autobiografije. — 43-49
- 37/1929.
- 1) Horvat, Rudolf. Profesor Vjekoslav Klaić. — 13-19
 - 2) Matić Tomo. Matija Petar Katančić, profesor osječke gimnazije. — 15-28
 - 3) Korespondencija Rački - Stroosmeier. — 127
 - 4) Oberški, Strossmayerovi govori na vatikanskom koncilu. — 328
- 38/1930.
- 1) Horvat, Rudolf. Realna gimnazija u Osijeku prigodom 60. godišnjice osnutka "male gradske realke". — 173-179
 - 2) Jelenić, Julijan. Pravopisna rasprava između dra Tome Krščaka i dra fra Grge Čevapovića. —

- 3) Matić, Tomo. Nastojanja oko mađarizacije u osječkoj gimnaziji od smrti Jospia II. do ilirskog pokreta. — 102-119
- 4) Pavičić, Stanko. Zašto su slavonski ilirci tako budno čuvali ime slavonsko. — 20-25
- 40/1932.
Bučar Franjo. Biskupska vizitacija evangelističkih župa po Slavoniji. 1907.— 341-354
- 41/1933.
Šimčik, Ante. Dvije bilješke o Reljkoviću. — 157-159
- 42/1934.
1) Matić, Tomo. Rukopis Relkovićeve Kućnika. — 54-55
2) Vrgoč, Antun. Nepoznata pjesma slavonskog pjesnika i hrvatskog rodoljublja Mate Topalovića. — 257-288
- 48/1939-40.
1) Deželić, Mladen. Prof. Lavoslav Ružička. — 395-407
2) Klaić, A.B. Branislav Grabowski i Horvati. — 34-56; 248-266; 351-366
3) Popis srednjih stručnih škola na području Banovine Hrvatske. — 303-306
- 50/1941-42.
1) Spomenica 50-godišnjice Državne realne gimnazije u Vukovaru. — 480
- 51/1942-43.
1) Dujmić, Milan. Stogodišnjica rođenja dra Ivana Zocha (24.VI. 1843 — 24. VI. 1943). — 281
2) Hamm, Josip. Etymologion illyricum (M.P. Katančić).—12

ABECEDNI POPIS AUTORA

Bauer, Franjo	30/1922., 275
Bogdanović, David	15/1907., 142-147
	16/1908., 561-569
	17/1909., 391-395
	28/1920., 248-354
	30/1922., 442-444
Boranić, Dragutin	10/1902., 400-402
	14/1906., 217-219
Bösendorfer, Josip	34/1926., 273-283
Bošnjak, Oto	9/1901., 334-336
Bučar, Franjo	15/1907., 386-390, 460-463
	29/1921., 175-179
	40/1932., 341-354
Celestin, Vjekoslav	11/1903., 9-23

Ćorović, Vladimir	29/1921.,	22-33
Deželić, Mladen	48/1939-40.,	395-407
Drechsler, Branko	16/1908.,	447-448
Ebrić, Mihajlo	11/1903.,	480-496
	12/1904.,	227-244
	14/1906.,	350-358, 430-440, 525-533
	15/1907.,	518-525, 616-627
	17/1909.,	620-627, 677-691
	18/1910.,	596-615
	19/1911.,	675-697
	20/1912.,	767-790
	21/1913.,	650-670
	22/1914.,	201-206, 739-761
	23/1915.,	597-622
Franić, Dragutin	5/1897.,	336-368
Golik, Julije	5/1897.,	220-224
Gruber, Dane	16/1908.,	438-440
	17/1909.,	776-779
	19/1911.,	31-36, 718-720
	22/1914.,	682-683
	32/1924.,	186-194, 258-269
Grubor, Đuro	15/1907.,	188-194
Hamm, Josip	51/1942-43.,	12
Horvat, Rudolf	13/1905.,	190-199, 313-321, 468-485, 630-646
	37/1929.,	13-19
	38/1930.,	173-179
Ivšić, Stjepan	18/1910.,	42-51
Jakić, Živko	29/1921.,	263-264
Jelenić Julijan	27/1919.,	261-262
	38/1930.,	
Kasumović, Ivan	19/1911.,	715-718
Klaić, A.B.	48/1939-40.,	34-56, 248-266, 351-366
Kovačević, Ivan	23/1915.,	361-378, 440-453, 492-513

Körbler, Đuro	14/1906.,	36-44
Kreševljaković, Hamdija	30/1922.,	81-83
Krmpotić, Ivan	18/1910.,	382-388
Kuntarić, Marko	19/1911.,	819-821
Matić, Tomo	37/1929.,	15-28
	38/1929.,	102-119
	42/1934.,	54-55
Medved, Ivan	35/1927.,	236-237, 316
	36/1928.,	43-49
Mihajlović, Dejan	14/1906.,	550-554
Modestin, Josip	8/1900.,	61-65
	25/1917.,	295-296
Oberški	37/1929.,	328
Ogrizović, Mihajlo	12/ 1904.,	457-473, 581-610
Pavičić, Stanko	38/1930,	20-25
Pavletić, Krsto	16/1908.,	700-702
Pelz, Stjepan	25/1917.,	564-568
Petz, Ivo	26/1918.,	590-600
Prohaska, Dragutin	16/1908.,	296-300
	17/1909.,	518-552
Rosarić, Josip	31/1923.,	341
Sarkotić, Josip	4/1896.,	74-80
Srkulj, Stjepan	16/1908.,	383-385
	18/1910.,	151
	19/1911.,	806-807
Steiner, S.	24/1916.,	515-519
	25/1917.,	552-554 (sv. 3 i 4), 555-557 (sv. 5 i 6)
	28/1920.,	133-136
Strohal, Rudolf	18/1910.,	537-540, 631-634
	30/1922.,	19-26
Šenoa, Milan	24/1916.,	556-562
Scherzer, Ivan	1/1893.,	121-128
	2/1894.,	140
	3/1895.,	201-217
	4/1896.,	151-158

	6/ 898.,	1-10
	8/1900.,	1-7
Šimiček, Ante	41/1933.,	157-159
Šrepel, Milivoj	7/1899.,	382-384
Šurmin, Đuro	29/1921.,	470-471
Tadić, Mate	28/1920.,	184-186
Urlić, Šime	15/1907.,	27-37
Vrgoč, Antun	42/1934.,	257-288

U ovoj Bibliografiji najzastupljenije su, dakako, pedagoške teme na gotovo polovici bibliografskih jedinica. Među njima najbrojniji su statistički podaci o stanju u osječkim ili pojedinim slavonskim srednjim školama, izvještaji sa sjednica Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora u kojima se spominje i slavonske pedagoške radnike, te primjedbe na određene propise u srednjim školama.

Književne teme zastupljene su u većem broju - i to najviše kao prikazi o djelovnju pojedinih slavonskih književnika ili kao osvrt na pojedina književna djela. Treba spomenuti vrlo pregledan i iscrpan prikaz Ivana Kovačevića o nekim prigodnim hrvatskim pjesnicima iz Slavonije pod konac 18. i na početku 19. stoljeća. Od književnika o kojima se piše najzastupljeniji su M.A. Reljković, te M.P. Katančić čije je djelo predmet i povijesnog istraživanja.

Veći broj bibliografskih jedinica čine književni prikazi, knjižne i obznane pojedinih djela.

Najčešće su to osvrti na pojedina književna ostvarenja, no i na brojne pedagoške priručnike, te povijesna djela.

Za povijest Slavonije i Osijeka vrijedne su povijesne i povijesno-filološke studije (npr. Vj. Celestin, Ime "Osijek", A.B.Klaić, Branislav Grabowski i Hrvati).

Navedimo na kraju i neka od imena autora s više priloga ili pak za Osijek značajnijih priloga Bibliografije: David Bogdanović, Dragutin Boranić, Josip Bösendofer, Vjekoslav Celestin, Dane Gruber, Đuro Grubor, Rudolf Horvat, Tomo Matić, Ivan Medved, Ivan Scherzer, Stjepan Srkulj i drugi.

Valja još jednom istaći važnost i potrebu daljnjeg specijalističkog djelovanja na osječkoj i slavonskoj bibliografiji, koje bi doprinjele potpunijem spoznavanju i vrednovanju stručnog i znanstvenog rada na ovom području.

LITERATURA

- 1) Grupa autora, Enciklopedijski rječnik pedagogije. — Zagreb: Matica hrvatska, 1963.
- 2) Grupa autora, Pedagogijski leksikon. — Zagreb: Minerva nakladna knjižara, 1939.
- 3) Iz povjesti hrvatskog školstva i prosvjete: Poviestni spomen-spis prigodom 50-godišnjice "Nastavnog vjesnika": — Zagreb: Društvo hrvatskih srednjoškolskih profesora, 1944.

- 4) Malbaša, Marija. Osječka bibliografija. — Sv. I.; II. — JAZU, : Centar za znanstveni rad u Osijeku, 1981.
- 5) Nastavni vjesnik, Zagreb, 1/1893. — 51/1942.-1943.

MARINA VINAJ

SAŽETAK

PRILOG BIBLIOGRAFIJI OSIJEKA I SLAVONIJE
OSIJEK I SLAVONIJA U "NASTAVNOM VJESNIKU"
1893. — 1943.

"Nastavni vjesnik" pedagoški je časopis koji izlazi u Zagrebu od 1883.-1943. godine. Posljednje desetljeće vrlo neredovito.

Uz teme vezane za probleme srednjoškolske nastave, časopis je donosio i književne prikaze, povijesne studije, književno-povijesne preglede, te niz priloga iz različitih struka.

Izlazio je u nakladi Zemaljske vlade, a od 1905.-1929. postoje glasnik Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora. Matica hrvatska preuzima izdavanje od 1929.

Bibliografija radova o Slavoniji i Osijeku iz "Nastavnog vjesnika" skroman je doprinos bibliografskom radu našeg kraja u kojem najznačajniju ulogu ima prof. Marija Malbaša. Ona je sastavila "Osječku bibliografiju", izašla u dva sveska u izdanju JAZU, Centar za znanstveni rad u Osijeku 1981. godine. Ovom su bibliografijom obuhvaćene knjige i brošure tiskane u Osijeku od 1742.-1978. Periodički tisak nije obuhvaćen.

Pri izradi Bibliografije radova iz "Nastavnog vjesnika" koristila sam fondova knjižnica Muzeja Slavonije, Centra za usmjereno obrazovanje "Braća Ribar" i Ekonomsko upravno birotehničkog centra, Gradske knjižnice u Zagrebu, te Knjižnica Školskog muzeja u Zagrebu.

Obuhvaćene bibliografske jedinice tematski su vezane za Osijek i Slavoniju. Slijede po godinama, a unutar godine abecedno, po prezimenu autora. Svaka jedinica navodi prezime i ime autora, naslov priloga, te broj stranica.

Najzastupljenije su, dakako, pedagoške teme, no brojniji su radovi iz književnosti, povijesti književnosti, povijesti, a zastupljena je i jezična problematika, te prikaz novih izdanja.

Spomenimo i neka imena autora priloga: David Bogdanović, Josip Bösendofer, Vjekoslav Celestin, Ivan Medved, Tomo Marić, Rudolf Horvat, Ivan Scherzer, Stjepan Srkulj i drugi.

MARINA VINAJ

ZUSAMMENFASSUNG

BEITRAG ZUR BIBLIOGRAPHIE OSIJEKS UND SLAWONIENS
OSIJEK, SLAWONIEN IM "NASTAVNI VJESNIK"
1893.-1943.

Die Zeitschrift "Nastavni vjesnik" ("Der Unterrichtsbote") war eine pädagogische Zeitschrift, die von 1883. bis 1943. in Zagreb erschien. Im letzten Jahrzehnt ihrer Erscheinung geschah das nur unregelmäßig.

Neben der Thematik aus dem Mittelschulbereich brachte diese Zeitschrift auch literarische Beiträge, geschichtliche Studien, literaturgeschichtliche Darstellungen und eine Reihe von Beiträgen aus anderen Teilbereichen.

Sie erschien zuerst im Verlag der Landesregierung und im Zeitraum 1905.-1929. war sie Organ des Kroatischen Mittelschullehrerverbandes. 1929 übernahm der Verlag die Matica hrvatska.

Die Bibliographie der Beiträge über Slawonien und Osijek im "Nastavni vjesnik" ist ein bescheidener Beitrag zur Erforschung der bibliographischen Tätigkeit unseres Gebiets, wofür die größten Verdienste Frau Prof. Marija Malbaša hat. Sie ist Verfasser der "Osijek Bibliographie", die 1981. in zwei Bänden im Verlag der Jugoslawischen Akademie der Wissenschaften und Künste, Zentrum für wissenschaftliche Arbeit Osijek, erschien. Diese Bibliographie umfaßt die im Zeitraum von 1742. bis in Osijek verlegten Bücher und Broschüren. Die Periodika ist in dieser Bibliographie nicht einbezogen.

Bei der Arbeit an der Bibliographie der Beiträge im "Nastavni vjesnik" bediente ich mich der Bucherfonds der Bibliotheken im Museum Slavoniens, im Schulzentrum "Braća Ribar" in der Handels- und Bürotechnischen Schule, der Stadtbibliothek Zagreb und der Bibliothek im Schullmuseum Zagreb.

Die umfassten bibliographischen Einheiten sind thematisch an Osijek und Slawonien gebunden.

Sie sind nach Jahrgängen geordnet und innerhalb jedes Jahrgangs nach Namen der Verfasser. In jeder Einheit werden der Name und Vorname des Verfasser, der Beitragstitel und die Seitenanzahl angegeben.

Am meisten sind natürlich Themen aus dem Teilbereich Pädagogik vertreten, doch die übrigen Teilbereiche wie z.B. Literatur, Literaturgeschichte, Geschichte sind mit zahlreichen Beiträgen vertreten, während sogar die Sprachproblematik und Anzeigen neuer Bücher vorhanden sind.

Es seien auch die Namen einiger Verfasser erwähnt: David Bogdanović, Josip Bösendofer, Vjekoslav Celestin, Ivan Medved, Tomo Marić, Rudolf Horvat, Ivan Scherzer, Stjepan Srkulj und andere.